

KRIMINALOMSORGEN

Kriminalomsorgens sikkerhetsstrategi

2006 – 2010

Trygghet for samfunnet, domfelte, innsatte og tilsatte

«God sikkerhet skal ikke gå på bekostning av menneskeverdet og den skal ivareta samfunnets, tilsattes, domfeltes og innsattes trygghet»

Forord

Kriminalomsorgens forrige sikkerhetsstrategi ble utarbeidet i 1998. På bakgrunn av nytt regelverk, organisatoriske endringer og et endret kriminalitets- og trusselbilde ser Kriminalomsorgens sentrale forvaltning (KSF) det nå naturlig å revidere denne strategien.

Alle som har sitt virke innen kriminalomsorgen, har et ansvar for sikkerheten. Dette omfatter også våre forvaltningssamarbeidspartnere. Det er viktig at vi har en egen og klar forståelse av hva sikkerhet innebærer for oss og andre. God sikkerhet skal ikke gå på bekostning av menneskeverdet og den skal ivareta samfunnets, domfeltes, innsattes og tilsattes trygghet.

Ved valg av sikkerhetsmessige virkemidler skal tiltakets effekt for påvirkningsarbeidet tillegges vekt. Når avveiiinger mellom påvirkningsarbeidet og sikkerhetstiltak foretas, skal sikkerheten som hovedregel tillegges størst vekt. Ved slike vurderinger

skal behovet for å ivareta ro og orden i fengslet, tillegges mindre vekt enn tiltak som er begrunnet i behovet for å ivareta liv, helse og samfunnets trygghet.

Grensene for bruk av samfunnsstraff endres. Dommene synes å bli flere, og de vil kunne gjelde alvorligere lovbrudd enn til nå. Dette må møtes med grundige risikovurderinger og hensiktsmessige risikoreducerende tiltak. Økt oppmerksomhet om sikkerhet ved alle friomsorgskontorene må prioriteres i strategiperioden.

KSF vil gjennomgå strategien årlig. Dersom det oppstår nye behov i løpet av strategiperioden, vil vi ta initiativ til å gjøre nødvendige revisjoner.

Oslo, september 2006

KRISTIN BØLGEN BRONEBAKK
ekspedisjonssjef

Innledning

Vårt straffegjennomføringssystem er basert på humanistiske prinsipper og på individuell tilrettelegging for de domfelte og innsatte. Hensynet til samfunnets krav om beskyttelse mot kriminelle handlinger må balanseres med hensynet til den enkelte domfeltes og innsattes muligheter for å vende tilbake til samfunnet som fremtidig lovlydig borger.

Det er viktig at sikkerhetsstrategien ikke fører til et unødig høyt sikkerhetsnivå for alle innsatte fordi et fåtall utgjør en trussel mot samfunnssikkerheten.

De senere års lave rømnings- og svikttall indikerer at de vurderinger som foretas, generelt er tilstrekkelig restriktive med tanke på å ivareta samfunnssikkerheten. Ved å øke kvaliteten på kriminalomsorgens risikovurderinger ytterligere, kan det være mulig for flere domfelte å ta del i en positiv soningsprogresjon uten at svikttallene øker.

Trusselbildet har endret seg noe de siste årene. Organiserte kriminelle miljøer har større mobilitet og er mer internasjonale. I Statistisk sentralbyrås statistikk for 2005 over anmeldte lovbrudd fremgår det at det generelt har vært en nedgang i antall anmeldte lovbrudd. Når det gjelder det organiserte kriminelle miljøet, gir verken kriminalstatistikken eller levekårsundersøkelsene til Statistisk sentralbyrå noen sikker kunnskap om utviklingen. Imidlertid fremgår det blant annet av Oslo politidistrikts trendrapport fra 2005, at utøvelsen av grov vold og trusler innad i de kriminelle nettverkene har økt. Det er også et klart trekk ved de groveste ranene at utøverne i større grad kalkulerer

med en konfrontasjon med politiet. Riksadvokatens vurdering er at den organiserte og nettverksbaserte kriminaliteten øker.

I sammenhenger hvor slike miljøer gjør seg gjeldende innenfor kriminalomsorgen, bør tilsattes og innsattes trygghet vies særlig oppmerksomhet. Dette kan også innebære en mer restriktiv straffegjennomføring for enkelte innsatte og domfelte.

Etter at ny straffegjennomføringslov ble vedtatt, har kriminalomsorgens oppgaver endret seg. Innføringen av samfunnsstraff har ført til nye sikkerhetsmessige utfordringer. Dette gjør at behovet for risikovurderinger og risikoreduserende tiltak blir aktualisert ytterligere. Sikkerhetsstrategien legger til grunn at sikkerhet kan styres. Med styring menes å sette seg mål, utforme tiltak og å følge opp den praktiske gjennomføringen. Til tross for at kriminalomsorgens utfordringer både er komplekse og i noen tilfeller vanskelige å forutse, har vi som utgangspunkt at kritiske situasjoner kan forebygges ved hjelp av god styring av de sikkerhetsmessige tiltakene. Uforutsette hendelser vil imidlertid oppstå, og vi må organisere vår virksomhet slik at skadevirkningene av disse begrenses.

Sikkerhetsarbeidet i kriminalomsorgen omfatter både samfunnets, tilsattes, domfeltes og innsattes trygghet (straffegjennomføringsloven), HMS-arbeid (HMS-lovgivningen) og informasjonssikkerhet (personopplysningsloven). Selv om disse tre områdene har tre forskjellige utgangspunkt, er prosessene for å

systematisere arbeidet og forbedre kvaliteten svært like. Det er derfor hensiktsmessig å se disse områdene i sammenheng når sikkerhetsarbeidet skal organiseres.

Sikkerhetsstrategien må også ses i sammenheng med andre strategidokumenter og utviklingsarbeid i kriminalomsorgen. Dette vil blant annet si:

- kriminalomsorgens enhetsstrukturstrategi
- strategi og handlingsplan for arbeidsdriften
- kriminalomsorgens strategi for IKT
- kriminalomsorgens kommunikasjonsstrategi
- strategi for faglig virksomhet i kriminalomsorgen
- handlingsplanen: Sammen mot barne- og ungdomskriminalitet
- kriminalomsorgens helhetlig strategi for å motvirke rusmiddelmisbruk (under utarbeiding)

«Alle som har sitt virke innen kriminalomsorgen, har et ansvar for sikkerheten. Dette omfatter også våre forvaltningssamarbeidspartnere»

Definisjoner

Utviklingen av et sikkerhetsmessig begrepsapparat for kriminalomsorgen er i gang og skal videreføres som en del av satsningen på etatens sikkerhetskompetanse. I dette dokumentet er følgende definisjoner lagt til grunn:

Sikkerhet

Sikkerhet i kriminalomsorgen er summen av de virkemidlene som tar sikte på å forebygge og håndtere situasjoner der samfunnets, tilsattes, innsattes og domfeltes trygghet kan være truet.

Dynamisk sikkerhet

Med dynamisk sikkerhet menes at mellom-menneskelige relasjoner og systematiske former for samhandling mellom innsatte, domfelte og tilsatte øker samfunnets, tilsattes, innsattes og domfeltes trygghet. Eksempler på dette er tilstedeværelse i fellesskap, kontaktbetjentarbeid, fritidsaktiviteter, arbeid og programvirksomhet.

Statisk sikkerhet

Med statisk sikkerhet menes materielle tiltak, som for eksempel ringmur, gitter, kameraer, alarmanlegg og regelbestemte kontrolltiltak som statisk tilsyn, under lufting, visitasjoner og telling (Hagen, KRUS 2005)

Organisatorisk sikkerhet

Med organisatorisk sikkerhet menes organisering av arbeidet, ansvar og myndighet. Eksempler på dette er bemanningsplan, lokalt instruksverk, opplæring, avvikshåndtering og krisehåndteringsplaner.

Risikovurdering

I dette strategidokumentet er begrepet risikovurdering valgt. Politiet har i de senere år benyttet både risikovurdering og trusselvurdering i noe forskjellig betydning, mens norske tollmyndigheter benytter termen risikovurdering. Internasjonalt ser vi det samme. Mens det engelske Prison Service ofte benytter begrepet «risk assessment» forholder Interpol seg til «threat assessment» og «threat analysis» (Nasjonal trusselvurdering, Politidirektoratet 2003).

I dette dokumentet legger vi til grunn: «Risiko er en funksjon av sannsynligheten for mulige uønskede hendelser og konsekvensen av disse» (NOU 2000:24, Et sårbart samfunn).

Trussel(bilde)

Med begrepet trussel forstås ethvert forhold eller enhver enhet med potensiale til å forårsake uønsket hendelse. Vilje og sannsynlighet for at uønsket hendelse skal skje tillegges ikke vekt i trusselbegrepet (Ibid.).

Alvorlig kriminalitet

Med begrepet alvorlig legger vi til grunn riksadvokatens beskrivelse:

«Om den enkelte overtredelse skal karakteriseres som «alvorlig» vil som regel i utgangspunktet bero på en helhetsvurdering. Innen kategorien volds- og seksualforbrytelser mv. og narkotikakriminalitet skal som et generelt utgangspunkt straffbare handlinger som kan medføre høyere straff enn fengsel i 6 år, anses som prioritert» (Rundskriv 1/2006 fra riksadvokaten).

Dette er kun den innledende sonderingen som riksadvokaten foretar uten at det egentlig formuleres noen tydelig definisjon.

Organisert kriminalitet

Det er vanskelig å finne frem til en enhetlig definisjon av organisert kriminalitet som tilfredsstillende kriminalomsorgens behov. Som politiet velger vi foreløpig å benytte EU-landenes kriterier for å definere organisert kriminalitet. Minst seks av følgende kjennetegn må foreligge:

- 1) samarbeid mellom flere enn to personer
- 2) hver med egne tildelte oppgaver
- 3) over lang eller ubegrenset tidsperiode
- 4) gjennom bruk av en form for disiplin og kontroll
- 5) mistanke om gjennomførte alvorlige kriminelle handlinger
- 6) virksomhet på et internasjonalt nivå
- 7) bruk av vold eller annen form for trussel
- 8) bruk av kommersielle eller foretningmessige strukturer
- 9) deltagelse i hvitvasking
- 10) utøve innflytelse på politikk, media, offentlig forvaltning, rettsmyndigheter eller økonomi
- 11) styrt av målsetting om vinning eller makt

Nummer 1, 3, 5 og 11 må inngå blant kjennetegnene for at kriminelle grupper skal kunne klassifiseres som organisert. (Nasjonal trusselvurdering, Politidirektoratet 2003).

Denne definisjon kan tilsynelatende virke hensiktsmessig, men begreper som «lang tidsperiode» og «alvorlig kriminalitet» medfører behov for bruk av skjønn. Det er heller ikke sikkert at det er disse særtrekkene som er av størst betydning for kriminalomsorgens sikkerhetsutfordringer.

Kriminelle nettverk

Kriminelt nettverk kjennetegnes ved at det er kontakt mellom flere kriminelle personer og at disse personene til tider utøver kriminalitet sammen. Det har vært en utvikling mot fleksibilitet i valg av samarbeidspartnere, ofte fra sak til sak. Nettverket spiller ofte på spesialkunnskaper den enkelte har, uten å tenke på hvilken gruppe den enkelte tilhører.

«Det er et mål at vi til enhver tid skal kunne gi uttrykk for de risikovurderinger som ligger til grunn for våre valg»

«Kriminalomsorgen skal ha en enhetlig forståelse av hva som er hensiktsmessig sikkerhet og hvilke tiltak som skal benyttes for å oppnå dette»

Mål for sikkerhetsarbeidet

Sikkerhetsarbeidet i kriminalomsorgen har som mål å bidra til trygghet for samfunnet, tilsatte, domfelte og innsatte. Kriminalomsorgen skal ha en enhetlig forståelse for hva som er hensiktsmessig sikkerhet og hvilke tiltak som skal benyttes for å oppnå dette.

De fleste handlinger i vår etat har en eller annen sikkerhetsmessig konsekvens. Det er et mål at vi til enhver tid skal kunne gi uttrykk for de risikovurderinger som ligger til grunn for våre valg. Sikkerhetsstrategien skal være et fundament for utvikling av rutiner, analyser, instruksjer, kompetanseheving og dokumentasjon.

Følgende virkemidler er sentrale i kriminalomsorgens sikkerhetsarbeid i strategiperioden:

- 1) Sikkerhetsstrukturen og måten vi styrer sikkerheten på skal revideres.
- 2) Intern sikkerhetsdokumentasjon skal vurderes og videreutvikles.
- 3) Arbeidet med risikovurderinger skal intensiveres i alle ledd på system- og individnivå. Dette omfatter også vurderinger om bemanningen og utstyr står i forhold til risikoen.
- 4) Det skal arbeides konstruktivt og målrettet for å styrke organisasjonens sikkerhetskultur og tilsattes kompetanse.
- 5) Kunnskap og informasjon skal samles og fordeles raskt og med den åpenhet som informasjonens art gir anledning til.
- 6) Opplæring i kriminalomsorgens sikkerhetsarbeid skal også omfatte samarbeidspartnere i straffesakskjeden, forvaltningssamarbeids partnere og frivillige organisasjoner.
- 7) Forskning som er relevant for sikkerhetsarbeidet, skal innhentes, og kriminalomsorgens forskningsinnsatts på dette feltet skal styrkes.
- 8) Kriminalomsorgen skal tydeliggjøre hvilke vedtak som har særlig betydning for samfunns sikkerheten. Alle slike vedtak skal begrunnes.

Utfordringer

Domfelte og innsatte – ingen ensartet gruppe.

Innsatte og domfelte representerer en svært varierende grad av risiko. Selv om majoriteten utgjør en beskjeden eller ingen risiko for samfunnet, kan noen av disse likevel utgjøre en risiko når det gjelder å overholde de regler som gjelder under straffegjennomføringen, eksempelvis på grunn av rusavhengighet. Disse personene representerer i hovedsak en intern risiko for kriminalomsorgen.

Alvorlig kriminalitet

For en begrenset gruppe av innsatte som er siktet eller dømt for alvorlig kriminalitet, kan det være betydelig sannsynlighet for ny kriminalitet, både overfor samfunn, tilsatte og innsatte. Kriminalomsorgens utfordring vil være å forhindre at disse begår ny kriminalitet under straffegjennomføringen, og samtidig legge til rette for endringer hos den enkelte innsatte slik at risikoen for ny kriminalitet reduseres. Det er også viktig å finne de rette sikkerhetsnivåene, samt legge til rette for en gradvis tilbakevending til samfunnet for den enkelte innsatte gjennom en økende grad av frihet.

Organisert eller nettverksbasert kriminalitet

Erfaringene viser at mange av de alvorligste hendelsene er preget av internasjonalisering, kynisme, profesjonalitet, grundig planlegging, store ressurser, avansert teknologisk utstyr og fra tid til annen bruk av våpen. Kriminaliteten er også blitt mer grenseoverskridende.

Tiltak:

Alvorlig kriminalitet, nettverksbasert eller organisert kriminalitet

Restriktive tiltak skal tilpasses individuelt, sett i forhold til den risikovurdering som er foretatt av den enkelte domfelte eller innsatte.

Risikovurdering

Med utgangspunkt i at domfelte og innsatte ikke skal gjennomføre straffen under mer restriktive forhold enn nødvendig, skal det foretas en risikovurdering av hver enkelt. Dette krever at de tilsatte har tilgang til kunnskap om den det gjelder. Innenfor rammen av personopplysnings-lovgivningen må det utvikles rutiner og systemer for å samle, analysere, systematisere og formidle informasjon og kunnskap fra hele justissektoren. Risikovurderingen skal brukes ved beslutninger i forbindelse med plassering og ved sikkerhetsmessige tiltak under fengselsoppholdet. Den skal også gi føringer for progresjon i straffegjennomføringen.

Klassifisering

Kriminalomsorgen skal i strategiperioden foreta en klassifisering av alle enhetene. Dette vil kunne bidra til bedre sikkerhet og bedre koordinering av plasseringen av domfelte og innsatte. Klassifiseringen skal bygge på funksjonelle krav til sikkerhet og innhold i straffegjennomføringen. Disse vurderingene vil kunne gjelde bemanning, organisatoriske, statiske og dynamiske forhold.

Statisk sikkerhet

Teknologiske hjelpemidler er viktig for å ivareta sikkerheten. Kriminalomsorgen skal følge med i utviklingen av nye sikkerhetssystemer. Dette gjelder kommunikasjonssikkerhet, verne- og sikkerhetsutstyr, overvåkningssystemer, alarmsystemer og andre tiltak for å sikre en forsvarlig straffegjennomføring. Behovet for standardisering av virkemidler skal vurderes i løpet av strategiperioden. Et betydelig vedlikeholdsetterslep medfører sikkerhetsmessige konsekvenser.

Ved utbedringer må sikkerhetsmessige vurderinger legges til grunn for de valg som blir gjort.

Sikkerhet i kriminalomsorgen (SIK)

Kriminalomsorgen har innført programmet «Sikkerhet i kriminalomsorgen». Alle tilsatte, uavhengig av profesjon, skal forstå betydningen av sikkerhetsarbeidet og se hvordan deres handlinger påvirker hele organisasjonens sikkerhetsnivå. Dette programmet skal følges opp ved å øke kvaliteten på sikkerhetsstyringen, kontinuerlig arbeid med sikkerhetskulturen og systematisk avviksbehandling.

Samarbeid med politiet

Det generelle samarbeidet med politiet og påtalemyndigheten skal styrkes. Dette er formalisert ved G-rundskriv 3/2005 fra Justisdepartementet. God beredskap forutsetter godt samarbeid med politiet om gjennomføring av øvelser.

En del av samarbeidet med politiet er formalisert gjennom INFOFLYT. Dette skal ivareta sikkerhetsmessige vurderinger rundt de innsatte som antas å innebære størst risiko, jf. Rundskriv KSF 2/2005.

Personlig sikkerhet

Med den kriminalitetsutviklingen som synes å ha skjedd de senere årene, er det viktig at kriminalomsorgen har gode systemer for å håndtere alvorlige situasjoner hvor tilsatte eller deres pårørende er truet.

Enkelte domfelte og innsatte utgjør en risiko også overfor medinnsatte. Både tilsatte, domfelte og innsatte har krav på trygghet i forhold til vold, trusler og alle former for press.

Tiltak:

Viktige momenter i arbeidet med å øke personsikkerheten er:

- gode individuelle risikovurderinger
- lederopplæring og lederutvikling
- fortløpende kompetanseheving om utvikling i kriminalitetsbildet og kriminalomsorgen
- fysisk trening/pasifiseringstrening og øvelser for tilsatte
- opplæring i håndtering av uønskede hendelser, som for eksempel trusler og gisselsituasjoner
- riktig håndtering av informasjon som en får via domfelte, innsatte eller andre
- mulighet til enkeltrom for alle innsatte
- økt kompetanse i forståelse av koder som benyttes innenfor enkelte miljøer
- følge opp retningslinjene om hygiene, smittevern og samarbeid og utveksling av informasjon med lokalt helsevesen

- domfeltes og innsattes trygghet forutsetter at virksomheten er slik organisert og bemannet at tilsatte til enhver tid har kontroll, særlig i fellesskapssituasjoner
- emosjonelt etterarbeide

Kriminalomsorgens tilsatte skal være utstyrt med det nødvendige verne- og sikkerhetsutstyr, samt ha tilgang til de tvangsmidler som er nødvendig for å sikre innsattes, tilsattes og samfunnets trygghet. Dette utstyret skal ha god kvalitet og oppdateres årlig. Videre skal kriminalomsorgen i løpet av strategiperioden vurdere beredskapen i forbindelse med gisseltaking.

Manipulering av tilsatte

Enkelte innsatte har vist at de har vilje og evne til å bruke manipulasjon, trusler, vold, våpen og store ressurser for å oppnå det de ønsker.

Tiltak:

Aktuelle tiltak er:

- systematisk inngangskontroll i fengsler med høyt sikkerhetsnivå
- god kompetanse om hvordan man kan motvirke uønsket påvirkning og manipulering
- vurdere tiltak som kan hindre at de tilsatte og/eller deres familier utnyttes til ureglementerte handlinger i eller utenfor arbeidstiden
- systematisk veiledning og åpenhet om manipulering og andre situasjoner som kan påvirke profesjonaliteten

Høyt belegg og kø

21. april 2006 besto soningskøen i Norge av 2764 uavsonete dommer. Flere domfelte begår ny kriminalitet mellom domfellelse og avsoning av dom. Det er et mål at dommer skal avsones kort tid etter at rettskraftig dom foreligger av hensyn til samfunnssikkerheten og den enkelte domfeltes mulighet til å endre atferd. Det er pr. i dag en underkapasitet på fengselsplasser. Et høyt belegg gjør det vanskelig å sikre den mest hensiktsmessige plassering av den enkelte, og det vanskeliggjør flytting av innsatte ved behov.

Tiltak:

Kriminalomsorgens beredskapsplaner skal ivareta samfunnets, innsattes og tilsattes sikkerhet også i situasjoner med høyt belegg. Planverket skal muliggjøre fristilling av fengselsplasser i ekstraordinære situasjoner.

Transport/fremstilling

Til tross for et stort antall utganger fra fengsel, er det svikt bare i et fåtall tilfeller. Utgangene medfører likevel en forhøyet risiko. Det vil bli behov for å øke sikkerheten ved enkelte fengsler. Dette kan medføre større risiko for rømning i forbindelse med transport/fremstilling.

Tiltak:

Det forpliktende samarbeidet med politiet i forbindelse med transport og fremstillinger må styrkes både når det gjelder risikovurdering og gjennomføring.

Kriminalomsorgen må gjennomgå mulighetene for å begrense antall transporter/fremstillinger og derved redusere risikoen.

Psykisk syke

Fafo-rapporten «Levekår blant innsatte» (2004) og andre undersøkelser de senere årene viser at det til enhver tid er et betydelig antall innsatte som har psykiske lidelser. Et fengselsopphold vil for mange kunne forsterke lidelsen. Enkelte domfelte og innsatte vil ha psykiske lidelser av en slik art og alvorsgrad at de vil kunne representere en betydelig trussel, både for seg selv, andre innsatte, tilsatte og samfunnet.

Tiltak:

Kriminalomsorgens sikkerhetsarbeid må ha oppmerksomheten rettet mot hvilke utfordringer dette innebærer og søke å løse disse utfordringene i samarbeid med forvaltningssamarbeidspartnerne. De tilsatte må gis tilstrekkelig kompetanse for å håndtere denne kategorien innsatte.

Forvaringsdømte

Personer som er idømt forvaring, har begått svært alvorlig kriminalitet, samtidig som gjentakelsesfaren for straffbare forhold av samme art er vurdert som høy. Det er en spesiell utfordring å vurdere progresjon og hvilke vilkår som skal fastsettes for løslatelse av forvaringsdømte. Ikke minst gjelder dette de tilfeller hvor det er snakk om å plassere den forvaringsdømte i institusjon eller kommunal omsorgsbolig.

Tiltak:

Det må tilføres kompetanse i hele organisasjonen for å kunne ivareta de faglige og sikkerhetsmessige utfordringer som denne gruppen representerer. Kriminalomsorgen må utvikle et tettere samarbeid med helsevesenet, politi og påtalemyndighet, særlig i forbindelse med prøveløslatelse av forvaringsdømte. Samarbeidet mellom fengslene og friomsorgskontorene bør utvikles. Kriminalomsorgen skal ha mulighet til å fordele forvaringsdømte på flere fengsler når det anses nødvendig av sikkerhetsmessige årsaker.

Fremmedkulturelle

Flere av de domfelte og innsatte i kriminalomsorgen har fremmedkulturell bakgrunn. Språkbarrierer og manglende kulturforståelse kan skape uønskede situasjoner.

Tiltak:

Kriminalomsorgen må gi sine tilsatte innføring i grunnleggende kulturforståelse. Det bør også utarbeides et tilbud om spesialisering innenfor dette fagfeltet. Vi må fortsatt prioritere rekruttering av tilsatte med fremmedkulturell bakgrunn. Vi må sikre at all informasjon til den domfelte eller innsatte blir forstått. Videre må fremmedspråklige domfelte og innsatte gis anledning til kommunikasjon på en sikkerhetsmessig forsvarlig måte. Kommunikasjonsbegrensninger skal være sikkerhetsmessig begrunnet og ikke ha sin årsak i praktiske eller tekniske forhold. Kriminalomsorgen skal i strategiperioden finne frem til kostnadseffektive og sikkerhetsmessig forsvarlige rutiner for å dekke behovet for tolketjenester.

Friomsorgskontorene

Alt tyder på at friomsorgskontorene vil gjennomføre et større antall samfunnsstraffer i tiden som kommer. Grensene for bruk av samfunnsstraff endres, dommene blir flere og de vil kunne gjelde alvorligere lovbrudd enn til nå. Tilsyn av forvaringsdømte representerer også en ny utfordring for friomsorgskontorene.

Tiltak:

Dette må møtes med grundige risikovurderinger og hensiktsmessige risikoreducerende tiltak. Økt oppmerksomhet på sikkerheten ved alle friomsorgskontorene og deres tilsatte må prioriteres i strategiperioden. Sikkerhetsprogrammet Sikkerhet i kriminalomsorgen (SIK) er tilpasset friomsorgen og skal gjennomføres i løpet av strategiperiodens første del.

« Sikkerhet i kriminalomsorgen er summen av de virkemidlene som tar sikte på å forebygge og håndtere situasjoner der samfunnets, tilsattes, innsattes og domfeltes trygghet kan være truet »

Gjennomføring

KSF, regionene og enhetene

Strategien gjelder for perioden 2006 – 2010. KSF vil gjennomgå strategien årlig, og om nødvendig vil strategien bli revidert. Strategien skal følges opp av en handlingsplan, og ansvarsfordelingen mellom KSF og regionene vil fremgå av denne. Regionene vil så foreta den nødvendige oppgave- og ansvarsfordeling med enhetene.

KRUS

Kriminalomsorgens utdanningssenter (KRUS) har et særlig ansvar for å gi en helhetlig og forsvarlig opplæring i sikkerhet i løpet av grunnutdanningen.

KRUS skal utvikle og vedlikeholde etatens sikkerhetskompetanse.

KRUS skal satse på sikkerhetsforskning, og sikkerhetsfaget skal styrkes som eget fag i strategiperioden.

Rekrutteringen av aspiranter skal kvalitetssikres ytterligere.

KRUS skal utarbeide en særskilt veiledningsmodell for tilsatte som skal arbeide med innsatte eller domfelte som anses å tilhøre «høyrisikogruppen».

KITT

Kriminalomsorgens IT-tjeneste (KITT) har fagansvaret for kriminalomsorgens IT-systemer og teknisk infrastruktur knyttet til disse. KITT skal sørge for at det i eksisterende løsninger og i utviklingen av nye, er god sikkerhet knyttet til bruk og drift i vid forstand og at dette kan kontrolleres.

KITT skal påse at forvaltningssamarbeidspartneres bruk av IKT innenfor kriminalomsorgen er sikkerhetsmessig forsvarlig.

KSF har ansvar for at personopplysningsforskriftens sikkerhetsbestemmelser overholdes. KITT skal bistå KSF i arbeidet med den nødvendige oppfølgingen av disse bestemmelsene.

« Det er viktig at sikkerhetsstrategien ikke fører til et unødig høyt sikkerhetsnivå for alle innsatte fordi et fåtall utgjør en trussel mot samfunnssikkerheten »

Utgitt av:

Kriminalomsorgens sentrale forvaltning (KSF)

Postboks 8005 Dep

0030 Oslo

Telefon: 22 24 55 01/ 31/ 17/ 81

Telefaks: 22 24 55 90

E-post: postmottak@jd.dep.no

Nettside: www.kriminalomsorgen.no

© KSF 2006